

# Vastuullisten ja vaikuttavien hankintojen VAUHTI- verkosto ja palvelut vuodelle 2025



29.11.2024



## Sisältö

- Mikä VAUHTI-verkosto?
- Verkoston palvelut jäsenille vuodelle 2025
- Kustannukset ja verkostoon liittyminen
- Ota yhteyttä
- Taustaksi: Mikä on Motiva?



## Mikä VAUHTI-verkosto?



## Mikä on VAUHTI-verkosto?

- Koordinoitu yhteisrahoitteinen verkosto, joka tarjoaa ja tuottaa palveluita julkisten hankintojen vastuullisuuden huomiointiin, vaikuttavuuden lisäämiseen sekä uusien ratkaisujen kehittämiseen.
- Verkosto ja sen palvelut on kohdennettu julkisille hankkijoille ja toimialaliittojen kautta yrityksille.
- Verkosto on yhteisrahoitteinen. Sitä rahoittavat rahoittavat palveluita saavat tahot, jotka myös päättävät palveluiden sisällöstä.
- Verkoston koordinoinnista ja palveluiden tuottamisesta vastaa Motiva. Palveluita voivat tuottaa myös muut organisaatiot ja/tai kilpailutettavat konsultit tarpeen mukaan.





# VAUHTI-verkoston palveluita hyödyntämällä teette kustannustehokkaasti vastuullisempia ja vaikuttavampia hankintoja

VAUHTI-verkostoon liittymällä saatte käyttöönnne vastuullisten hankintojen neuvontapalvelut sekä pääsyn vertaisoppimisen ja hankintojen yhteiskehittämisen mahdollistaviin kehittäjäryhmiin.

## VAUHTI-verkoston jäsenenä:

- Saatte asiantuntijatukea hankintojen valmisteluun.
- Opite muiden onnistuneista hankinnoista ja hankintatavoista.
- Saatte ajankohtaista tietoa suunnittelun ja päätöksenteon tueksi: Tietoa markkinoiden kehityksestä, uusista ratkaisuksista ja tarjoajista.
- Yhteistyö kehittäjäryhmissä yritysten kanssa tarjoaa oppeja toimivampien tarjouspyyntöjen tekemiseen ja vaikuttavampiin hankintoihin.
- Kehittäjäryhmiin osallistumalla pääsette vaikuttamaan myös Kriteeripankkiin kehitettäviin kriteereihin. Näin Kriteeripankki palvelee paremmin oman organisaationne hankintatarpeita.
- VAUHTI-verkosto säästää hankintoja tekevien aikaa ja resursseja, kun jokaisen ei tarvitse kehittää samoja asioita yksin.
- VAUHTI-yhteistyö vähentää vastuullisten hankintojen mahdollisia riskejä.



# Tausta VAUHTI-verkostolle

- KEINO osaamiskeskus tarjosi neuvontaa ja tukea kestäviin ja innovatiivisiin hankintoihin sekä hankintojen johtamisen kehittämiseen.
- KEINOn toiminta ja palvelut koettiin erittäin tarpeelliseksi, eikä koordinoitun yhteistyön tarve hankintojen vastuullisuuden kehittämiseksi ole poistunut.
- Myös yrityksissä kaivataan tietoa tulevista hankintavaatimuksista ja ennakoivaa vuoropuhelua hankkijoiden kanssa, jotta tarjouspyynnöt olisivat mielekkäitä sekä mahdollistavat uusia markkina-avauksia.
- Jotta KEINOn jättämä palvelutarve saataisiin täytettyä, Motiva käynnisti keskustelut korvaavien palveluiden tuottamisesta yhteisrahoitteisella VAUHTI-verkostolla yhdessä hankkijoiden ja toimialaliittojen kanssa kevään ja kesän 2024 aikana.
- VAUHTI-verkostolla ja sen tarjoamilla palveluilla täydennetään kansallisen hankintastrategian toimeenpanoa ja HankintaSuomi -toimenpideohjelmaa, jonka teemat eivät kohdistu tällä hetkellä ympäristövastuullisuuden edistämiseen.



# **Verkoston palvelut jäsenille vuodelle 2025**





# VAUHTI-palvelut osallistujille 2025

Motiva tuottaa VAUHTI-palvelut vastuullisuuden huomiointiin ja uusien ratkaisujen mahdollistamiseen hankinnoissa. Palveluista maksavat organisaatiot muodostavat VAUHTI-verkoston.

Palvelut auttavat hankintoja tekeviä vähähiilisyyden, kiertotalouden, luonnon monimuotoisuuden sekä sosiaalisen vastuullisuuden huomioimisessa hankinnoissa. VAUHTI-verkoston kautta saa myös tietoa ja kokemuksia uusista markkinoilla olevista ratkaisuista.

## Palvelut 2025:

1. **Vastuullisten hankintojen helpdesk-neuvonta ja -tuki**
2. **Kehittäjäryhmät: Tuloksena esimerkiksi uusia vastuullisuuskriteereitä Kriteeripankkiin, yhteiset ennakoivat markkinavuoropuhelut, osaamisen lisääminen, case-esimerkit ja mahdolliset hankintaoppaat**
3. **Kriteeripankin kriteerien päivitykset ja ajantasaisuus**





# 1. Hankintojen neuvonta ja tuki

**Hankintojen help-desk neuvonnalla tarjotaan hankintayksikölle sparrausta vastuullisuuden ja vaikuttavuuden huomiointiin valikoiduissa yksittäisissä hankinnoissa.**

- Sparraamme hankinnan tavoitteen asettamisessa.
- Autamme sopivien vastuullisuuskriteerien valinnassa kyseiseen hankintaan.
- Autamme kriteereiden todentamiseen tai sopimuskauden aikaiseen seurantaan liittyvissä kysymyksissä.
- Tuemme tarvittaessa markkinavuoropuhelun käynnistämisessä ja suunnittelussa.

## **Näin saat palvelut käyttöösi:**

- Hankintojen vastuullisuutta koskeviin kysymyksiin vastataan sähköpostitse [hankinnat@motiva.fi](mailto:hankinnat@motiva.fi) -palvelun kautta.
- Motivan asiantuntijoilta voi varata halutessaan myös Teams-sparrausajan. Sparrattavat teemat sovitaan hankintaorganisaatioiden kanssa alkuvuodesta järjestettävässä yhteisessä tapaamisessa.
- Palveluun ei kuulu kilpailutuksen tai asiakirjojen valmistelu, arvioinnit, selvitykset tai lakineuvonta. Hankintaneuvonta on rajattu liittyneeseen hankintayksikköön (ei esim liikelaitoksille tai konserniyhtiöille).



## 2. Kriteerikehitys kehittäjäryhmissä

**Hankintayksiköistä koostuva kehittäjäryhmä kehittää uusia alaa kannustavia kriteereitä ja ratkaisuja vuoropuhelussa yritysten kanssa.**

Kehittäjäryhmien toiminnan tuloksena voi syntyä esimerkiksi:

- uusia kriteereitä Kriteeripankkiin ja suosituksia hankkijoille
- oppaita ja työkaluja hankintojen avuksi
- yhteisiä ennakoivia markkinavuoropuhelutilaisuuksia
- tulosperusteisempia ja uusia ratkaisuja mahdollistavia hankintatapoja ja hankintaesimerkkejä
- malleja sopimusaikaiseen seurantaan

Kehittäjäryhmiin voivat osallistua myös verkoston jäsenen liikelaitokset tai konserniyhtiöt (esim yhtiötetyt tilapalvelut).



## 2. Kehittäjäryhmien teemat 2025

Kehittäjäryhmien teemoista päätetään yhdessä VAUHTI-verkoston osallistujaorganisaatioiden kanssa 15.1.2025 järjestettävässä kickoff-tilaisuudessa (teams).

Ehdotuksia vuoden 2025 aikana käynnistettäviksi kehittäjäryhmiksi ovat:

- **Vastuulliset ICT- ja ohjelmistohankinnat**
- **Vähähiilisyys ja kiertotalous rakentamisen ja purkamisen hankinnoissa**
- **Luonnon monimuotoisuuden huomiointi hankinnoissa**

Osallistujaorganisaatiot voivat ehdottaa myös muita teemoja. Näin varmistetaan, että perustettavat kehittäjäryhmät palvelevat osallistujaorganisaatioiden tarpeita. Organisaatio voi itse valita kuinka moneen kehittäjäryhmään se osallistuu.

- *Kehittäjäryhmien käynnistyminen edellyttää että mukaan ilmoittautuu vähintään 5 tilaajaorganisaatiota. Ilmoittautumiset kehittäjäryhmiin avataan tammikuun 2025 aikana.*
- *Perustettavien kehittäjäryhmien määrä riippuu VAUHTI-verkoston liittyneiden organisaatioiden määrästä ja sen myötä käytettävissä olevista resursseista.*



## 2. Kriteerikehitys ja markkinavuoropuhelut osana kehittäjäryhmän toimintaa

Kansallisesti markkinavuoropuhelutettut vastuullisuuskriteerit helpottavat hankkijoiden työtä ja antavat yrityksille suuntaviivoja omaan vastuullisuustyöhön.

- Kriteerikehitystä voidaan tehdä osana kehittäjäryhmän työtä vuoropuhelussa hankkijoiden, yritysten ja alan sidosryhmien kanssa.
- Verkostossa mukana olevat pääsevät tuomaan tarpeensa ja näkemyksensä kriteerikehitykseen. Kriteerikehitykseen osallistuminen voi näin tukea oman tulevan hankinnan valmistelua.
- Tuloksena syntyy kansallisesti markkinavuoropuhelutettuja vastuullisuuskriteereitä avoimesti kaikkien käyttöön Kriteeripankkiin.
- Kriteerikehitystä voidaan toteuttaa osana kehittäjäryhmän toimintaa.
- Rakentamiselle ja rakennustuotteille on tunnistettu suuri kriteerien kehitystarve.
- VAUHTI-verkoston osallistujien toiveet kriteerikehitystarpeista otetaan huomioon kategorioita ja tuoteryhmiä valittaessa.



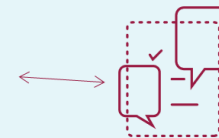
Tilannekuva /  
Selvitys nykytilasta



Kriteeriluonnokset



Markkinavuoropuhelu ja  
yhteiskehittäminen



Kriteeriehtotusten  
kommentointi



Lopullisten kriteerien teko  
ja julkaisu



### Hae vastuullisuuskriteereitä

Kriteeripankista voit hakea hankinnossa sovellettavia vastuullisuuskriteereitä hankittavan tuotteen tai palvelun sekä hankinnassa huomioitavan vastuullisuustavoitteen perusteella. Kriteereitä voit hakea myös omilla hakusanalla tuken kummu, joutenmarkki, green deal fms.

Tuotekategoria: Valitse  
Vastuullisuustavoite: Valitse  
Hae hakusanalla: Kirjoita hakusana

HAE KRITEEREITÄ

### NÄIN TEET VASTUULLISIA HANKINTOJA



Kriteeripankista löydät hankinnossa sovellettavien vastuullisuuskriteerien lisäksi tietoa eri tuotteiden ja palveluiden ympäristövaikutuksista. Nämä tiedot auttavat mahdollisimman vaikuttavien kriteerien valinnassa. Tutustu huolella myös kriteerien käyttöä koskeviin ohjeisiin.

Kriteeripankin kriteerit on kehitetty vuoropuhelussa tilaajien, toimittajien ja alan asiantuntijoiden kanssa. Näin varmistetaan, että kriteerit ovat markkinatilannetta vastaavia, markkinaa kannustavia, syrjittömiä, vertailukelpoista ja todennettavia.

Tuote- ja palvelukategoriat

Ohjeita kriteerien valintaan ja käyttöön

### AJANKOHTAISTA

13.11.2024

#### Uudet vastuullisuuskriteerit energiatehokkaiden ammattikeittiölaitteiden hankintaan

Motiva on julkaissut uudet vastuullisuuskriteerit ammattikeittiöalalla tarkoitettuihin laitteisiin. Ammattikeittiöalalla tarkoitetaan pikisäilytyslaitteita, joihin laitehankinnalla voidaan vaikuttaa keittiöiden energiankulutukseen pitkäaikaisin säästöineen.

25.10.2024

#### Infrarakentamisen suunnittelun kiertotalousosaamisen vaatimukset kommentoitavissa 8.11.2024 saakka

Uusiomaarakentamisen UUMAS-ohjelmassa on kehitetty infrarakentamisen suunnittelua koskevia kiertotalouden osaamisvaatimuksia kilpailutusaiheeksi.

# 3. Kriteeripankin kriteerien päivitykset ja ajantasaisuus

Osana VAUHTI-palveluita:

- Motiva päivittää Kriteeripankin kriteereitä niistä saadun palautteen perusteella.
- Julkaistaa kehittäjäryhmissä mahdollisesti tuotettuja kriteereitä.
- Motiva voi tuoda Kriteeripankkiin myös muiden tahojen tuottamia vastuullisuuskriteereitä, jotka on avoimesti markkinavuoropuhelutettu tilaajien ja toimittajien kanssa.



# Kustannukset ja verkostoon liittyminen



# VAUHTI-palveluiden hyödyt ja osallistumismaksut vuodelle 2025

## Ota kaikki hyöty irti VAUHTI-palveluista:

- Tuki vastuullisuuden ja vaikuttavuuden huomiointiin hankinnoissa.
- Organisaation omiin tarpeisiin vastaava kahdenvälinen neuvonta ja sparraus
- Hankintaosaamisen lisääntyminen ja tiedonvaihto kehittäjäryhmissä niin muiden hankintaorganisaatioiden kuin yritysten kanssa.
- Vaikuttaminen uusien hankintakriteerien kehityskohteisiin ja niiden vaatimustasoon.
- Kriteeripankin ajantasaisuuden varmistaminen ja tuki vastuullisuuskriteerien valintaan ja priorisointiin.
- Kuuluminen vastuullisten hankintojen edelläkävijöiden verkostoon.

## VAUHTI-palveluiden maksut vuodelle 2025:

- alle 50 000 asukkaan kunnat: 5 000 €/vuosi (+ alv)
- yli 50 000 asukkaan kunnat: 9000 €/vuosi (+ alv)
- Valtion virastot/laitokset/yhteishankintayksiköt/hyvinvointialueet: 9000€ (+alv)
- Liitot 5000 € - 9 000 € (+alv), riippuen jäsenyritysten määrästä.
- Oppilaitokset: 5 000 € (+ alv)
- Muut, kuten kuntayhtymät ja -yhtiöt 5 000 € (+alv)



# Näin saat VAUHTI-palvelut käyttöösi

- **Liittyminen VAUHTI-verkoston tehdään tällä lomakkeella:**
  - <https://link.webpolsurveys.com/S/85204D4B5DD6251C>
  - Lomakkeelta löytyy lisäksi palvelukuvaukset sekä sopimusluonnos.
  - Verkostoon liitytään Y-tunnuksella.
- **Palveluiden käynnistymisen varmistamiseksi toivomme, että ilmoittautumiset tehdään vuoden 2024 loppuun mennessä.** Näin pääsette mukaan kehittäjäryhmien toimintaan heti vuoden alusta ja pääsette päättämään niiden teemoista. Saatte myös helpdesk-neuvonnan käyttöönnne heti vuoden alusta.
- Vuoden 2025 kehittäjäryhmistä päätetään ilmoittautuneiden osallistujaorganisaatioiden kesken 15.1.2025 klo 9-10.30 järjestettävässä kokouksessa. Ensimmäiset kehittäjäryhmät käynnistyvät helmikuussa 2025.
- Verkostoon liittyvän organisaation ja Motiva Services Oy:n välille tehdään hankintasopimus.



# Haluatko kuulla lisää tai oletko kiinnostunut liittymään VAUHTI-verkostoon? Ota yhteyttä!



Johtava asiantuntija  
Suvi Sippola,  
[suvi.sippola@motiva.fi](mailto:suvi.sippola@motiva.fi)



Asiantuntija  
Taneli Varis,  
[taneli.varis@motiva.fi](mailto:taneli.varis@motiva.fi)

[hankinnat@motiva.fi](mailto:hankinnat@motiva.fi)



# Taustaksi: Mikä on Motiva?

# VAUHTI-verkoston asiantuntijoita Motivasta



**Suvi Sippola**

Johtava asiantuntija  
Kestävät julkiset  
hankinnat,  
elintarvikkeet, ICT  
kiertotalous



**Jenni Rovio**

Asiantuntija  
Kestävät julkiset  
hankinnat,  
vähähiilisyys ja  
kiertotalous



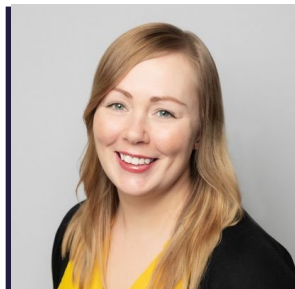
**Jenni Uusitalo**

Asiantuntija  
Palvelumuotoilu,  
yritykset, innovaatiot  
ja skaalaus



**Taneli Varis**

Asiantuntija  
Kestävät julkiset  
hankinnat, liikenne ja  
infrarakentaminen



**Nina Teirasvuo**

Asiantuntija  
Infrarakentaminen



**Tiia Merenheimo**

Johtava asiantuntija  
Kestävän kehityksen  
johtaminen ja  
vertaisoppiminen

# VAUHTI-verkoston asiantuntijoita Motivasta



**Minna Tolvanen**

Asiantuntija

Rakentaminen ja kiinteistöt



**Santtu Hakola**

Asiantuntija

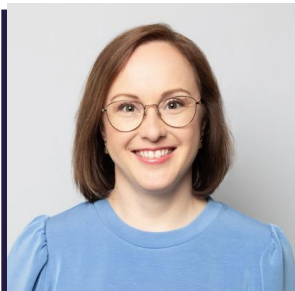
Vaikuttavuuden johtaminen



**Sini Marttinen**

Viestintäpäällikkö

Viestintä, markkinointi, yhteiskehittäminen



**Nina Vaasvainio**

Koordinaattori

Koordinointi ja viestintä



**Maiju Haltia-Nurmi**

Asiantuntija

Palvelumuotoilu, yhteiskehittäminen ja sosiaalinen kestävyys



**Okariina Rauta**

Johtava asiantuntija

Ilmastoratkaisut ja kestävä kehitys kunnissa ja alueilla



# Taustaksi: Mikä on Motiva?

## Kestävän kehityksen asiantuntija

- Motiva Oy on valtion kokonaan omistama kestävä kehitys yritys, joka tarjoaa asiantuntijapalveluja kestävä kehitys vauhdittamiseksi valtionhallinnolle.
- Motiva Oy omistaa (100 %) tytäryhtiön Motiva Services Oy:n, joka tarjoaa palveluja ensisijaisesti yrityksille, kunnille sekä alueille.
- Emme ole valtion budjettitalouden alainen organisaatio vaan toimimme projektirahoituksella.

## Vastuullisten ja vaikuttavien hankintojen muutoskumppani

- Motiva koordinoi KEINO-osaamiskeskuksen toimintaa vuosina 2018-2024. Osallistuimme palveluiden kehittämiseen ja tuottamiseen yhdessä muiden KEINO-organisaatioiden kanssa.
- Lisäksi olemme toteuttaneet vaikuttavia kansallisia ja kansainvälisiä projekteja ja hankkeita kestävien ja innovatiivisten hankintojen eteen jo 15 vuoden ajan.
- Palveluksessamme on Motivan yli 60 kestävä kehitys asiantuntijaa substanssiosaajista menetelmien kehittäjiin.

**Kiitos**

[www.motiva.fi/vauhti-verkosto](http://www.motiva.fi/vauhti-verkosto)



@MotivaOy



[www.motiva.fi](http://www.motiva.fi)